

BILTEN UKPS
broj 6 – jun 011

*„Od naroda čiji brend je šljiva
ne treba očekivati trezvenost“*
(Rade Đergović)

Nema leta bez *show off* kabrioleta i primerenih mu mini-toaleta. Ko još pamti praznik rada, dan uranka i parada i pasuljskih kanonada! **XXX** Politika nam je prvorazredna, ali nas učiteljica Istorija mrzi, pa ćemo i dogodine biti u tom razredu: politički poletarci ne razlikuju štemovanje od štelovanja, ni šlepovanje od štepovanja. **XXX** Kad partneri nisu s raskida da lažno proglase za važno, koalicija postaje neraskidiva. **XXX** *Lost & found general* zimzelenog prezimena, čuven po tome što je čuvan petnaest leta, pozvan da brani zlato epoleta. **XXX** Taman kad je postao Sladolend, predložili da Zeznilend bude prozvan Padanija. Padanici prihvatili aklamacijom. **XXX** Korupcija je kad supervizor gleda u retrovizor. **XXX** Militantne pristalice profi militarizacije tepaju razjarenoj raji da se NATO okanio rata (ko Srbi inata), zbog čega je prozvan Neo-NATO (ital. *novorođenče*). Naprednjaci se uzdržali od protesta povodom skupa mrz-alijanse, jer bi u protivnom neko morao da, umesto u Kliničkom centru, odleži poduže u saNATORijumu. **XXX** Mozak neandertalca bio je veći od mozga savremenog čoveka. Srećom, može se i bez mozga, kao morska zvezda, koju je Bog kaznio što je bila uzor crvenom bezbožničkom znamenju. **XXX** Tri oblika lokalne kulture: *cool* tura (blaženo gluvarenje bez rada na sebi); kult „Ura“ (juriš na tuđe i ustremljanje na sve besplatno); kult tura (napuniti ga dupke i sačuvati po svaku cenu) **XXX** Udelite koju crkavicu da podignemo još koju crkvicu. Da ih bude po jedna za svaki greh. **XXX** Steže se obruč oko ubica novinara. Zanimariva pojedinost: od lastiša je. **XXX** Eksport mladih eksperata nadmašio sport prodaje fudbal-talenata. **XXX** *Bolje sutra* ne stiže. Zato što je *bolje* komparativ prideva *dobro*, a ne prideva *loše*. **XXX** Za sve vrste mesa postoje nazivi: ovčetina, govedina, svinjetina, piletina. Samo *ribetina* nije vrsta mesa, nego pecaroški opis vlastitog ulova. **XXX** Za nju ovog leta nema mora. Bade-mantil visi kao beda-mantil. **XXX** *Poor* Ejmi! Prezime *Winehouse* oteralo bi u bedaka i prvog svetskog trezvenjaka. **XXX** Ne sluđajte narod: Sud nad sudovima je Kasacioni, a ne Kastracioni. **XXX** Što nije odneo rat, srediće kreditne rate: uterivači dugova vežbaju karate. **XXX** Aveti prošlosti jezde televizijama. **XXX** Novak, srećom, nije levak: naučio predsednika da broji do šest (na prste), a Padaniji podigao oklembešeni dignitet. Napulj predlaže kanconu „O, Nole mio“ dok etno-poslenici ne nađu neku gromku na ćirilici.

Izložite telo suncu! Ako neko svoje smatra zavodljivim (telo, ne sunce!), neka ga izloži pohotljivim i zavidljivim pogledima na nekom od mesta visoke prolaznosti. Ako ne znate da plivate, pronađite privrženog učitelja ili požrtvovanog spasitelja. Pazite na UV zrake! Mega nega iznad svega!

36. BEPS – kako je bilo...

Dvadeset šest učesnika iz šesnaest zemalja, tri radne sednice od po tri sata u kojima je reč uzelo tridesetak domaćih i stranih prevodilaca, to je brojčani bilans 36. Međunarodnih prevodilačkih susreta održanih od 26. do 29. maja u Beogradu pod geslom *Jeziči bez granica*. Jedinstvena tema „Sadašnjost i budućnost književnog prevođenja“ pretresana je u neposrednim razgovorima na tri okrugla stola: „Pustolovina prevođenja“ – o sadašnjem trenutku književnog prevođenja u pojedinim zemljama, „Liliputanci kod Gulivera, Guliveri kod Liliputanaca“ – o odnosima prevoda sa jezika male, odnosno velike rasprostranjenosti, i „Na struju i na baterije“ – o računarskim tehnologijama i prevođenju.

Da kultura, s njom i dobra knjiga, s njom i prevodna književnost, u celom svetu uzmiče pred zabavom i tzv. bestselerima, složili su se svi učesnici. U nekim zemljama ipak je bolje, bar u pojedinim aspektima koji se tiču prevodilaštva: u Grčkoj, Nemačkoj i Japanu, recimo, promociji prevedenih knjiga posvećuje se velika i stručna pažnja, što kod nas nikako nije slučaj. Za nas je dobra vest to što je, iako se književnosti s jezika male rasprostranjenosti kakav je i naš teško probijaju do stranih izdavača i knjižara, položaj srpske bolji od položaja ostalih književnosti u regionu. Dobar književni prevod iziskuje ogromnu predanost poslu, ne manju ljubav, isto toliko poznavanje strane kulture i stranog pisca koji se prevodi. Da li je to skup hobi, ili potcenjena profesija? Ova stara dilema književnih prevodilaca nije razrešena ni na ovom skupu. Utešan je možda i zaključak učesnika da nas, barem u književnom prevođenju, još neko vreme neće zameniti mašine. (J.S.)

...a šta kažu naši gosti?

Dragi prijatelji i kolege u Udruženju, još jednom hvala na svemu - na perfektnoj organizaciji, na srdačnom prijemu, na atmosferi prijateljstva i zajedništva u nečemu što dijelimo - poziv književnog prevodioca, koji je svakoga od nas odabrao - da bi ga mi izabrali kao svoju sreću i sudbinu.

Imala sam osjećaj da ste pažljivo planirali i pobrinuli se da kratka izlaganja budu potsticajna, pa je potom razgovor bio zanimljiv, produktivan i poučan.

Zahvaljujem se još jednom da ste me pozvali i našli vrijednu da mi se uruči povelja. Nadam se da ćemo imati prilike da se opet ovako nađemo u duhu prijateljstva koje dijelimo u zajedničkom stvaralaštvu.

Uz srdačan prijateljski pozdrav,

Dina Katan Ben Zion (Izrael)

Hvala vam svima za sve što ste nama činili preko vikenda. Zaista je bilo lepo, a vaše gostoprimstvo je bilo izvanredno. Svaka vam čast! Molim Vas da pozdravite sve iz Udruženja i prenesete im moju zahvalnost.

Nadam se da ćemo se družiti i u budućnosti!

Randall Major (Novi Sad)

Želim vam zahvaliti na gostoprimstvu, organizatorskim pothvatima i susretljivosti. (A susretljivost je preduslov susreta uopće, zar ne, pa tako i susreta beogradskih, o prevodiocima i samom prevodenju da ne govorim...)

Molim vas da prenesete pozdrave svim kolegama/icama iz organizacije.

Srdačno, do iduće prilike,

Dinko Telećan (Hrvatska)

Htio bih da se još jednom zahvalim za sjajni prijem, kojeg ste nama (i naravno svim učesnicima) pružili u Beogradu. Krasno smo se proveli i poneli sa sobom ljepe uspomene. Sve najbolje i puno pozdrava iz Maribora,

Tomaz Onič (Slovenija)

Meni je bilo divno kod vas. Bilo je informativno, atmosfera je bila odlična, sve u svemu možete biti ponosni na svoj posao. Vrlo rado ću opet doći.

Angela Richter (Nemačka)

I ja se još jednom zahvaljujem na lepom boravku u Beogradu. Bila sam srećna kod Vas! I dobro sam se vratila kuci u Berlin.

Puno, puno hvala!

Astrid Philippsen (Nemačka)

Obeležavanje jubileja 60 godina Udruženja književnih prevodilaca Srbije

Upravni odbor UKPS je od početka godine na svojim sednicama pravio plan, u skladu sa finansijskim mogućnostima, o načinu obeležavanja Jubileja - 60 godina od osnivanja Udruženja književnih prevodilaca Srbije. Odlučeno je da se centralna svečanost održi sa kolegama iz sveta, čestim gostima Beogradskih prevodilačkih susreta i dobitnicima Nagrade Srpskog PEN centra za širenje naše kulture u svetu. Tom prilikom bi bile uručene Povelje za izuzetan doprinos prevodenju srpske književnosti, i Povelje za izuzetan doprinos ostvarivanju ciljeva Udruženja.

Slično obeležavanju 25 godina od osnivanja Udruženja, odlučeno je da se objavi jubilarni broj časopisa *Mostovi*, da se štampa II izdanje Kataloga književnih prevodilaca Srbije, brošura o Udruženju, prigodan plakat, knjižica sa bibliografijama učesnika BEPS-a i dobitnika povelja, CD sa istim sadržajem, i da se sadržaj Mostova skenira i prebaci u elektronski oblik. Jedino sa *Mostovima* nismo uspeli da realizuju planirano. Nije bilo novca da se svi brojevi *Mostova* skeniraju, (na USB prebačeni su tekstovi poslednjih deset godina) i novo uredništvo *Mostova* nije stiglo da pripremi jubilarni broj.

Što se finansijskih sredstava tiče, Ministarstvo kulture je osim sredstava za BEPS i *Mostove* (po 300.000,00 din), odobrilo i uplatilo dodatna sredstva za Jubilej 350.000,00 din. Sekretarijat za kulturu Beograda, na žalost, nije uplatio odobrena sredstva za Jubilej, niti je opština Stari Grad odobrila sredstva za BEPS. Zato je Udruženje banaka Srbije uplatilo donaciju Udruženju od 200.000,00 din. na čemu mu se Udruženje javno zahvalilo.

Centralna svečanost, pod pokroviteljstvom predsednika Borisa Tadića, održana je u svečanoj sali Skupštine grada 27. maja, u toku tradicionalnih Susreta, ove godine pod geslom *Jezici bez granica*, uz prisustvo gotovo dvesta poštovalaca prevodne književnosti i uglednih srpskih pisaca koji su došli da odaju zahvalnost svojim prevodiocima.

Nakon pozdravne reči ministra kulture Predraga Markovića i obraćanja predsednika Udruženja Miloša Konstantinovića, POVELJU za izuzetan doprinos prevodenju srpske književnosti dobili su: **Magda Petrinjska** (Poljska), **Danuta Ćirlić** (Poljska), **Larisa Saveljeva** (Rusija), **Žela Georgijeva** (Bugarska), **Ala Tatarenko** (Ukrajina), **Alen Kapon** (Francuska), **Ljiljana i Remon Fuzillier** (Francuska), **Pascale Dellpeche** (Francuska), **Babken Simonjan** (Jermenija), **Mirjana Milošević-Vitman i Klaus Vitman** (Nemačka), **Gudrun Krivokapić** (Nemačka), **Gabor Ćordaš** (Mađarska), **Alice Copple-Tošić** (SAD, Srbija), **Kajoko Jamasaki-Vukelić** (Japan, Srbija), **Gaga Rosić** (Grčka), **Dunja Badnjević** (Italija, Srbija), **Dina Katan Ben-Zion** (Izrael).

Da ne bismo nabrajali stotine tomova koje su ovi prevodioci preveli, spomenućemo najvažnije srpske pisce čija su dela čitana na svetskim jezicima, zahvaljujući prevodiocima kojima je odato priznanje. To su: Meša Selimović, Ivo Andrić, Miloš Crnjanski, Dragoslav Mihajlović, Bora Stanković, Vasko Popa, Stevan Raičković, Desanka Maksimović, Oskar Davičo, Branko Ćopić, Borislav Pekić, Danilo Kiš, Milorad Pavić, Goran Petrović, David Albahari, Aleksandar Tišma, Mihajlo Pantić, Svetislav Basara, Dragan Velikić, Laslo Blašković, Dušan Kovačević, Vida Ognjenović, Svetlana Velmar-Janković, Radoslav Petković, Vladislav Bajac, Pavle Ugrinov, Slobodan Selenić, Mirko Kovač, Miroslav Josić-Višnjić, Milisav Savić, Aleksandar Popović, Radovan Beli-Marković, Biljana Srbljanović, Milena Marković, Slobodan Šnajder, Dubravka Ugrešić, Mileta Prodanović...

Ovim Poveljama Udruženje književnih prevodilaca Srbije simbolično se zahvalilo najpredanijim prevodiocima naše književnosti.

Šest decenija je i prilika, po rečima Miroslave Spasić, da se podseti da biti književni prevodilac znači ne samo prevoditi književne tekstove već i biti profesionalno i društveno svesna i odgovorna osoba. Mnogi su prevodioci, tako, tokom poslednjih šezdeset godina ne samo obogatili domaću kulturu svojim izvrsnim prevodima već i mnoge dane svog dragocenog privatnog vremena uložili u opstanak staleške zajednice.

Neki od njih su svoje vreme nesebično uložili u rad raznih tela Udruženja – od Uprave, preko mnogih komisija i odbora, do žirija za nagrade koje Udruženje dodeljuje.

Neki su godinama uspešno uređivali staleški časopis *Mostovi*, jedini takve vrste kod nas.

Neki su godinama uređivali interno glasilo *Bilten*, vodili *Prevodilački salon*.

Sa mnogo predanosti najuporniji među njima održali su tri i po decenije dugu tradiciju *Beogradskih prevodilačkih susreta*, besprekidno negujući veze sa kolegama iz sveta...

Najzad, mnogi su prevodioci uložili svoje vreme u saradnju sa drugim umetničkim udruženjima radi zajedničke zaštite umetničkih prava, posebno očuvanja statusa samostalnog umetnika. Ovom prilikom svečano je dodeljena Povelja UKPS kao priznanje za taj trud, za izuzetan doprinos ostvarivanju ciljeva Udruženja, sledećim članovima: **Jovanu Janićijeviću, Radivoju Konstantinoviću, Olgi Kostrešević, Miri Vuković, Jeleni Stakić, Drinki Gojković, Arpadu Vicku, Nedi Nikolić Bobić, Dušku Paunkoviću, Živojinu-Bati Kara-Pešiću, Kolji Čajkanoviću, Miroslavi Spasić i Ani Srbinović.**

Nakon dodele Povelja, jedan od najprevođenijih savremenih srpskih pisaca Goran Petrović, obratio se prevodiocima nadahnutim tekstom u kojem se osećala zahvalnost za posao koji obavljaju:

УЗ ПРОЗОРСКО СТАКЛО

„Преводилац срушио халу“ – тако је, пре више од двадесет година, гласио наслов једног текста у „Политици“. Ако се добро сећам чланак је био најављен на првој страници, а унутар новина добио је повлашћен простор, то бомбастично „Преводилац срушио халу“ штампано је крупним слогом, да крупнији не може бити. Све у свему, суштина је била у томе да је извесно предузеће из Србије купило монтажни објекат од чувене немачке фирме. Уз елементе су стигла и упутства произвођача, али је неко погрешно или непрецизно превео одређене делове документације, спојеве нису изведени како је немачка фирма налагала, после неких месец или два то место у Србији задесило је невреме, хала је поклекла под налетима ветра... Уз текст се налазила и фотографија урушеног објекта, некаква збрка упредених носећих стубова и улеглог кровног лима. Новинар је грешку преводиоца проценио у милиметрима, а насталу штету у милионима марака. Људских жртава, срећом, није било. Нисам баш технички образован, али претпостављам да милиметар у грађевинарству није занемарљив. Опет, милиметар ми се чини као веома непрецизна мерна јединица када је реч о речима. Књижевни преводилац, за разлику од онога техничке струке, нема пред собом чак ни микроне, преводити једну књигу значи баратати величинама толико сићушним да оне нису математички исказиве. Преводити једну књигу не значи чак ни преводити низ речи, сврстаних у стихове или реченице, већ је то у суштини превођење уздаха или издаха писца, некада и читавог народа. Дах је мера књижевног преводиоца. Милиметар је за њега, о-ха-ха, голема мера. Дах, људско дисање – то је за књижевног превидиоца мерна јединица. Колика је у том случају могућност грешке, сами закључите. Колика је штета ако до грешке дође, сами рачунајте. А увек има и људских жртава, у зависности од књиге до књиге, помножите је са бројем читалаца.

Нешто, овде, на српском језику изречено и записано, повремено бива преведено, негде тамо, у великом свету. Као писац имам осећај – дисао сам овде, а сада је, захваљујући преводиоцима, то дисање чујно и негде тамо. Негде тамо се скупила влага, као што се кап росе скупи на прозорском стаклу када тик уз њега станете и нешто прошапућете. Чак и када први пут отпутујем у неку земљу где се појавио превод неке моје књиге имам утисак да тамо већ од раније постојим, да сам тамо био. Превођење зато не упоређујем са тако честом сликом „градње“ каквог моста или пута. Превођење пре могу да опишем речима – то је наставак живота и једног писца, и једног народа, и једног друштва. Мост или пут – много су мањи од тога.

Напоследку, остајем вам дужан крај приче о преводиоцу због којег се срушила она хала. Заправо, ја и не знам како се све то окончало. У новинама никада ништа више нисам прочитао о том случају. Све нешто размишљам, биће да преводилац и није био крив, јер о томе би се надугачко писало, баш онако како се у овом галамцијском свету уопште не пише или веома мало пише када ти тихи, предани људи, учине нешто добро.

Ovaj tekst je ujedno bila i najava dodele **Nagrade Srpskog PEN centra** prevodiocu naše književnosti na strane jezike i čoveku koji se bori da se prevedena dela srpskih pisaca i objave kod najznačajnijih francuskih izdavača.

Dobitniku nagrade Srpskog PEN centra za 2011. godinu **Gojku Lukiću** nagradu je uručio podpredsednik Srpskog PEN-a književnik Mihajlo Pantić. Navodeći samo deo dugačkog spiska prevoda Gojka Lukića (*D. Albahari, Mamac, Gec i Majer, Snežni čovek, Pijavice; Goran Petrović, Sitničarnica kod srećne ruke, Opsada crkve Svetog Spasa, Ispod tavanice koja se ljuspa; S. Basara, Napuklo ogledalo, Mongolski bedeker; S. Selenić, Ubistvo s predumišljajem, Očevi i oci; A. Tišma, Priča koju nisam napisao...*), Mihajlo Pantić je naglasio da Gojko Lukić ne samo što prevodi našu literaturu na francuski jezik, nego svojim učešćem na promotivnim večerima u pariskim knjižarama, zatim na književnim manifestacijama u Francuskoj, ima nezaobilaznu ulogu u recepciji naših pisaca u Francuskoj, što je izuzetno značajno za širenje naše kulture van granica Srbije, a što je i smisao nagrade Srpskog PEN centra.

Gojko Lukić se zahvalio na nagradi sledećim rečima:

„Zahvaljujem se Srpskom PEN centru na ukazanoj časti i pozdravljam sve prisutne. Dozvolite mi da kažem nekoliko ne baš preterano ozbiljnih reči o prevodilačkoj akrobatici, tj. o jednom od najmaglovitijih aspekata te discipline. Savremena traduktologija bavi se sve više pitanjem interakcije između dela koje se prevodi i prevodiočeve ličnosti. Vrlo smele i maštovite studije analiziraju taj odnos i konstatuju da pored svih svesnih slojeva prevodiočeve ličnosti, u igru ulazi i njegova podsvest i da ova može itekako da utiče na delo. Odlična ilustracija koju predlaže takva jedna studija jeste priča mađarskog pisca Kostolanji Dežea (Kosztolanyi Dezső). Priča se zove *Prevodilac kleptoman*. Govori o čoveku koji je izašao iz zatvora, u teškoćama je, prijatelj mu nalazi posao prevodioca kod jednog izdavača, i sve bi to bilo lepo kada se ne bi ispostavilo da taj čovek nije kleptoman samo u životu nego i u svojim prevodima. Svi narativni prostori kroz koje prođe poharani su. On

prisvaja zlatne satove, novčanike, sve moguće dragocenosti. Pouka je da se prevodiočevi duboki porivi odražavaju na prevod. To otvara zastrašujuće perspektive. To znači da su prevodioci potencijalno vrlo opasne osobe. Znam da je u ovoj sali puno prevodilaca i molim ih da se ne osete pogođeni ovim zaključkom; na opštem planu on je, kao i svaki drugi zaključak, relativan, ali ja ga za sebe načelno prihvatam. Ne toliko kad se radi o kleptomaniji, ali ko zna šta sve može da nas vrebata iza ugla neke opskurne rečenice: megalomanija, paranoja, hipertrofija ili pak astenija mašte, suvi cenzorski duh, varljiva iluzija znanja, ili neobuzdana izdašnost kao u sledećem primeru, sasvim suprotnom prevodilačkoj kleptomaniji: prevodeći Rablea (Rabelais) na engleski, ser Tomas Urkart (Thomas Urquhart) nije mogao da se uzdrži da ne doda i svoje sopstvene šale i tako udvostruči obim već pozamašnog *Pantagruela i Gargantue*.

David Albahari, čija dela već godinama prevodim na francuski, neko je ko vrlo dobro poznaje svu tu problematiku, jer je i sam prevodilac. U skladu sa svojim poznatim smislom za humor, on je na raznim književnim manifestacijama u Francuskoj, gde se takoreći redovno viđamo, govorio da prevodi njegovih dela više nisu njegovi tekstovi nego su tekstovi prevodilaca. Na jednom književnom

festivalu u Normandiji, odgovarajući na pitanje o odnosima autora i prevodioca, otišao je mnogo dalje. Rekao je da je posle svih tih godina saradnje njegov prevodilac toliko pronikao u njegovo delo da on više i ne piše svoje knjige koje se pojavljuju u Francuskoj. Tobože, samo pošalje kratak sinopsis svom prevodiocu i ovaj napiše tekst. Naravno, svi su se u sali smejali. Smejao sam se i ja. Međutim ubrzo je izašao njegov roman *Ćerka*. Za one koji ga nisu čitali, radi se o pseudopornografskoj priči na fonu naše pornografske i egzibicionističke epohe. Tu sam video u kom grmu leži zec: Albahari je, znači, pred francuskim čitalaštvom pripremao sebi odsupnicu, alibi. Ako neki budu šokirani njegovim izletom u pornografiju, moći će da misle: ma to nije Albahari, to taj Lukić luduje. Zato, reći cu vam u poverenju: pripremam Albaharijevu knjigu pod naslovom *Sin*. Biće to pseudokrimiće u kojem, na fonu naše kriminogene epohe, jedan pisac i njegov prevodilac pokušavaju da se razračunaju i razluče najzad šta je čije. Pišem to direktno na francuskom. Ako se takva knjiga ikada pojavi i na srpskom, znajte da će to biti ne samo Albaharijev roman nego i njegov prevod sopstvenog romana.

Vidite kuda sve prevodjenje ne vodi!

Još jednom hvala.“

Posle svečanog dela, učesnici su nastavili druženje na koktelu uz nadu da će biti sličnih susreta tokom cele jubilarne godine.

(N.N.B.)

Iz rada U.o.

Na poslednjoj sednici U.o. umesto Mire Vuković i Slavice Miletić, koje su se povukle iz rada žirija za nagradu „Miloš N. Đurić“, jednoglasno su izabrani Neda N. Bobić i Đorđe Tomić.

Žiri, koji će početi sa radom preko leta poziva članove da dostave svoje predloge za nagradu „Miloš N. Đurić“ (od knjiga koje su do sada objavljene), a poziv izdavačima će biti upućen u septembru.

Lepa vest

Obaveštavamo članove da je na prolećnom zasedanju Skupštine Srbije naš član Duško Paunković izabran u Nacionalni savet za kulturu sa 128 glasova „za“. Duška Paunkovića je predložio Koordinacioni odbor umetničkih udruženja u ime grupacije pisaca i prevodilaca. Čestitamo Dušku Paunkoviću i smatramo da je to svojevrsno priznanje i našem Udruženju.

Уз шаљиве редове који следе, желимо вам пријатан летњи одмор!

KEY-CHERRY

- **Новака Ђоковића треба да примимо у Удружење књижевника Србије зато што је његов рекет тренутно наше најјаче перо. Ако не у Удружење, оно бар у ПЕН центар, јер изгледа да он има и неку међународну репутацију... (Матија Бећковић)**
- **Дивно је међу нама имати човјека који узима оне пехаре који нису нама намијењени! (Емир Кустурица)**
- **Годинама ниједан човек није обрадовао српски народ колико Новак Ђоковић! (Добрица Ђосић)**
- **Нолетов рекет је српски крсташ барјак који данас лепрша на највишем јарболу пред разроким очима света, а вимблдонски пехар је митско златно руно које је утопило озеблу душу сиротице Србије. (Гојко Ђого)**
- **Српски одговор *милосрдном анђелу* зове се Новак Ђоковић. (Рајко Петров Ного)**
- **Старина Новак је овај младић, Обилић. (Адам Пуслојић)**